

RUSKI GOVORNI BONTON, 2. DEL

► TANJA ANDDER IN JANJA URBAS

Ko stopamo z nekom v komunikacijo, ga moramo poimenovati. V ruskem jeziku obstaja za nagovor znanih oseb več možnosti, težje pa je, ko se obračamo na neznanca.

Poznano osebo lahko pokličemo:

- po **imenu**, ki ima lahko *dolgo obliko* (Татьяна), *kratko obliko* (Таня – v prijateljskih in družinskih odnosih) in *ljubkovalno obliko* (Танечка – predvsem za otroke)
- po **imenu in očetovem imenu** = отчество (Татьяна Николаевна)
- po **priimku** = фамилия (Кузнецова)
- s splošno obliko, npr. **господин** (gospad²in) oz. **госпожа** (gaspaža) skupaj s **priimkom** (госпожа Кузнецова)
- sorodnike glede na **družinsko vlogo** (мама, дедушка ...)

Za ustrezno izbiro poimenovanja so pomembni naš odnos do naslovnika (star prijatelj ali le bežni znanec), dolžina poznanstva, njegova starost (mlajši ali starejši od nas), službena nadrejenost oz. podrejenost ter situacija, v kateri smo (neformalno ali formalno srečanje). Dobro je, da se človek že pri prvem stiku predstavi tako, kot želi, da ga sogovornik pozneje kliče (npr. le z imenom, z imenom in očetovim imenom, ali pa samo s priimkom, če želi s sogovornikom vzpostaviti zelo uraden odnos).

Kaj pa, če se želimo obrniti na neznanca, kako naj ga oговорimo? V slovenščini to ni težko, saj si lahko v večini primerov pri odraslih pomagamo z besedami gospod, gospa in gospodična. V ruščini pa se besedi господин in госпожа uporabljata zgolj pri uradnem naslavljanju v smislu **господин + funkcija, položaj, poklic** (господин президент, господин депутат). Najbolj razširjeno pa je naslavljanje večjega števila ljudi z besedami **Дамы и господа**. Kaj nam torej preostane?

- Mlajše ljudi lahko nagovorimo z **молодой человек** (fant) in **девушка** (dekle) – medtem ko se prvi naziv uporablja le za naslavljanje mladeničev, se девушка lahko uporablja tudi pri že starejših ženskah, predvsem v trgovinah, restavracijah, na okencih uradov.
- **коллега** (kolega/-ica) – poimenovanje, ki ga po navadi uporabljamo za sodelavca in sodelavko, ki je na istem položaju v službi.
- **бабушка** in **дедушка** se uporabljata predvsem za starejše prebivalce na vasi.
- Najpogosteje pa se ljudje obračajo na neznanca kar z **мужчина** (moški) in na neznanke z

- Gospod, že pol ure držite slušalko in molčite. Dovolite mi, da pokličem!
  - Gospa, ne motite, pogovarjam se z ženo ...
- Vir slike: <https://goo.gl/Mj2a2c>.

женщина (ženska). Zdi se, da ruski jezik po padcu komunističnega režima še vedno ni uspel najti ustrežnejšega nadomestila za besedo товарищ, ki se je uporabljala za oba spola in je bila vsekakor bolj vljudna.

Zanimivo in uporabno: ljudi določenih poklicev, podobno kot v slovenščini, pokličemo na poseben način (npr. **доктор** za zdravnika/zdravnico in **сестра** za medicinsko sestro), učitelje pa vedno na način polno ime + očetovo ime (Ольга Ивановна).